N°. 251. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DONDERDAG [illegible] MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

De intrekking van het Wetsontwerp op de Inkwartiering.

Wij achten het niet ondienstig, nog eenige omstandigheden te releveren, waaronder de intrekking heeft plaats gehad van het wetsontwerp op de inkwartiering enz.

Beschouwen wij, in de eerste plaats, de pogingen, die aangewend zijn, om het regeringsvoorstel van totalen ondergang te redden.

Het eerst komt eene zonderlinge motie van orde, door den heer VAN LENNEP gedaan, om de algemeene discussien, welke reeds Zaturdag gesloten waren, op nieuw te openen. De heer VAN LENNEP meende, dat het nieuwe artikel, door de regering voorgedragen, ten gevolge waarvan *na* de uitvoering der bevelen van de militaire overheid beroep zou zijn op Gedep. Staten (!), eene geheele verandering maakte in het stelsel der wet, zoodat ook het standpunt van beschouwing ten eenemale verschillend was geworden. Blijkbaar scheen de overgroote meerderheid de poëtische gedachte dezer motie niet te vatten; want zij werd met 54 tegen 10 stemmen verworpen. Inderdaad was er dan ook eene groote mate van *»licencia poëtica«* toe noodig, om *een ander stelsel* te zien in een palliatief, dat hoogstens geschikt was om, in enkele gevallen, voldoening te erlangen voor gepleegde schending van de onschendbaarheid der woning en van het regt des eigendoms. De heer VAN LENNEP heeft dan ook door deze dichterlijke vinding op nieuw bewezen, te behooren tot een der volgzaamste vrienden van het Ministerie, die zelfs zijn *»plus ministriëls que le ministre«*. Bij de begrooting weeklaagde hij, dat er niet genoeg geld werd gevraagd voor Ministers, gezanten en diplomatieke koks; bij de inkwartiering dwong hij het Ministerie eene *verandering van stelsel* op, waarvan het zelf niets weten wilde.

Niet minder voorkomend betoont zich bij elke gelegenheid de heer WINTGENS; en ook nu weder heeft hij niet nagelaten, eene poging te beproeven, om eene onaannemelijke wet aannemelijk te maken. Hij ging evenwel blijkbaar van de gedachte uit, dat het wetgevend talent en het begrip der Kamer niet hooger stonden dan de zijne: en dat de Kamer derhalve niet zou doorzien, dat hij, *voor den schijn* aan gewigtige bezwaren toegevende, eigenlijk bedoelde, om aan het wetsontwerp een wassen neus toe te voegen. Met al die beknoptheid van toelichting, welke het bewustzijn van superieur talent en van onovertrefbare helderheid van voorstelling toelaat, wierp de heer WINTGENS een amendement in de debatten, de strekking hebbende, te bepalen, dat in de reglementen »tevens zullen worden aangewezen de personen, »die van de inkwartiering enz. zullen zijn vrijgesteld, »en voorschriften gegeven, opdat de last in de gemeenten »gelijkmatig worde gedragen en niet worde gelegd op »de inwoners, wanneer op andere wijze daarin kan worden »voorzien.« De strekking was blijkbaar, om toch alles aan de willekeur der reglementen over te laten. Het denkbeeld zelf was evenwel in vierkanten strijd met het stelsel der Regering; want het onderstelde de mogelijkheid tot regeling dier punten *bij reglement*, en de Regering bleef beweren, dat *geenerlei regeling*, ook niet bij reglement mogelijk was. De Minister van Justitie klampte echter, gevat, de reeds zinkende wet aan het stroohalmpje van den heer WINTGENS vast, en verklaarde zich met zijn amendement te vereenigen, onder de kleine mits...., dat daarbij gevoegd werden de woorden: *»in den regel«*. De reglementen zouden dan de gevallen omschrijven *in den regel*, hetgeen gelijk stond met te zeggen: »Het uitvoerend gezag, de militaire overheid »kan doen wat ze verkiest«. En de heer WINTGENS, die verklaard had, dat het doel van zijn amendement was, *»om de verpligting tot regeling bij de reglementen »radiceren in de wet«*, kuste eerbiedig de hand van den Minister van Justitie, en nam dankbaar de woorden *»in den regel«* over, welke juist die *»verpligting«* onverpligt maakten! De heer WINTGENS heeft zeer goed begrepen, dat de woorden »in den regel« op nieuw alles aan willekeur zouden overlaten, en dat, door opneming daarvan in zijn amendement, het amendement zelf in strijd met zijne bedoeling, en dus overbodig was geworden; en evenwel durfde hij den wenk des Ministers niet weerstaan. Het is goed, meenen wij, dergelijke handelingen onder de algemeene aandacht te brengen, opdat niet uit schoone woorden en uit eene opeenstapeling van Fransche citaten, maar uit *daden* blijke, wie al of niet een zelfstandig Volksvertegenwoordiger is.

Eene derde poging, om de wet voor verwerping te behoeden, was die van den heer DE BRAUW. Die poging was des te onverwachter, daar zij *a priori* als mislukt moest worden beschouwd. Het amendement van dien Heer trancheerde de quaestie ten eenenmale. Door het opnoemen van sommige gevallen in de wet zelve, werd het beginsel uitgemaakt, dat de wet *alle gevallen* kon regelen. Dat beginsel stond, het is bekend, lijnregt tegenover dat van de Regering; en voor hen, die het beginsel, opgenomen in het amendement, waren toegedaan, kon dat amendement evenmin voldoende zijn, omdat het wel *iets*, maar niet *alles* regelde. Het amendement werd evenwel aangenomen. Waarom? Om door de aanneming, gelijk de heer GROEN zoo juist heeft doen opmerken, te komen tot *de verwerping* der wet zelve. Men heeft het amendement van den heer DE BRAUW aangenomen, alleen om te constateren, dat de Kamer *de geheele regeling bij de wet* verlangde; niet omdat zij achtte, dat in het amendement die regeling behoorlijk was vervat.

Zonderling mag het genoemd worden, dat van de partij, waartoe de heer DE BRAUW behoort, een zoodanig amendement is te voorschijn gekomen. Men zal zich herinneren, dat in de bekende na-redevoering van den heer VAN RAPPARD en later ook door *de Nieuwsbode* en het allereerst door *de Nederlander* is beweerd geworden, dat de vorige Kamer misbruik maakte van het regt van amendement, en dat het vorig Kabinet, als het ware, staande de zitting, het stelsel der wetten door amendementen geheel liet veranderen. Wij hebben herhaaldelijk gesommeerd daarvan een enkel bewijs te leveren; men is ons tot dus ver dat bewijs schuldig gebleven. Maar terwijl deze »bewering« gedurende de April-beweging een der hoofdwapentuigen is geweest, dat tegen de vorige Kamer en tegen de vorige Regering is gebruikt geworden, schijnt het zonderling, dat juist een Aprilman, de heer DE BRAUW, aarts-conservatief en pseudo-anti-revolutionnair, een amendement voorstelt, dat de aanhangige wet ten eenemale van stelsel zou doen omkeeren! De heer DE BRAUW zag toch niet in zijn amendement een middel tot *verwerping*, maar tot *aanneming* van het wetsvoorstel; en wij zien hier een misbruik maken van het regt van amendement door *de regerings-partij*, waartegen zoowel leden der constitutionele partij als de heer GROEN heeft gewaarschuwd. De handeling, waarvan de vorige Kamer ten onregte is beschuldigd, wordt nu in praktijk gebragt door de partij, welke de beschuldiging heeft opgeworpen, ten einde *coute qui coute* het Ministerie voor een échec te behoeden. Het is een nieuw staaltje van de *»tegenovergestelde rigting.«*

De heer DE BRAUW heeft zich, bij die gelegenheid, van eene andere zijde doen kennen. Toen hij zag, dat hij zich had vergrepen: dat wil zeggen, dat hij zich door overmatigen ijver om eene dienst te bewijzen, eene ondienst had gedaan aan de Regering; dat deze zijn amendement ten sterkste bestreed, terwijl door vele leden aan dat amendement de ware uitlegging werd gegeven, zoodat hij zich plotseling zag veranderd in »een lid der oppositie«... toen volgde de heer DE BRAUW het voorbeeld, tot driemalen toe gedurende de discussien door de Regering zelve gegeven, en keerde *de* [illegible] van zijn amendement om. *Nu* [illegible] men daarin *een ander stelsel* zag, [illegible] niet verklaren, waarom [illegible] met het amendement van den heer WINTGENS [illegible], niet met het zijne [illegible] wat de heer WINTGENS had »gegeneraliseerd«, enz. De heer DE BRAUW, die *de regels in de wet* wilde plaatsen, wenschte nu te doen gelooven: dat dit niets anders was dan het stelsel der regering: *»geene regeling hoegenaamd.«* De Kamer heeft deze ministriëel gezinde uitlegging *niet* aangenomen, en zij scheen zelfs den heer DONKER CURTIUS wat al te gewaagd voor te komen. Sommige leden der constitutionnele partij, zoo als de heeren DE MAN, VAN ECK en VAN BOSSE hebben nogtans, na *deze* bizarre uitlegging, geene vrijheid gevonden het amendement aan te nemen, ofschoon zij zeer zeker tegen het ontwerp hadden gestemd. De bekwaamheid en het doorzigt van den heer DE BRAUW laten zelfs geen twijfel omtrent de drangredenen van nood, die hem bewogen hebben zelfs afbreuk te doen aan zijne reputatie van regtsgeleerde en verstandig man; en het is inderdaad te betreuren, dat hier een nieuw bewijs moest gegeven worden, hoe *zaken* soms wijken voor *personen*.

Wat de *intrekking* van het wetsvoorstel zelf betreft: wij meenen, dat dit heeft plaats gehad in strijd met alle regelen van orde, die eene vergadering behoort in acht te nemen. Het amendement van den heer DE BRAUW was aangenomen. Daardoor was dit amendement geworden art. 1 der wet, en werd art. 1 der Regeringsvoordragt art. 2. De Voorzitter zette dit duidelijk uiteen en *begon de stemming* over dat artikel. Drie leden hadden hunne stemmen reeds uitgebragt (de HH. THORBECKE, VAN DER BRUGGHEN en WINTGENS), toen de Voorzitter, uit de aarzeling van den heer WINTGENS begrijpende, dat die Heer de explicatie omtrent de verschikking der volgorde van de artikelen niet wel scheen begrepen te hebben, dit nog eens nader verklaarde. Na deze nadere uitlegging ware het ordelijk geweest, dat met de stemming werd voortgegaan; maar de Minister van Justitie maakte van dit incident gebruik, om, eene *verwerping* van het artikel voorziende, met eene nog grootere meerderheid dan waarmede het amendement van den heer DE BRAUW was aangenomen, *midden in de stemming het wetsvoorstel in te trekken.* De toedragt der zaak staat wel niet zóó te lezen in het *Bijblad*; maar zij heeft niet minder aldus en niet anders plaats gehad; en *deze* Kamer heeft geduld, wat nog nooit, noch hier noch elders gezien is! Wel heeft de regering het regt, om ten allen tijde wetsvoorstellen in te trekken; maar of dat regt zoo ver gaat, dat zij daarvan *midden in de stemming* gebruik kan maken, mag toch betwijfeld worden.

De mindere vlugheid van begrip van den heer WINTGENS en de overigens verklaarbare toegeeflijkheid van den voorzitter zijn, nog in het laatste oogenblik, der Regering te stade gekomen, om haar voor eene nog gevoeliger nederlaag te behoeden!

En men zegge nu nog, dat de tegenwoordige Regering door hare vrienden niet krachtig geholpen wordt!

Nederlanderachtigheden.

De *Nederlander* is het met ons eens, dat van de aanneming der voordragt betrekkelijk de Inkwartiering »schier eene *portefeuille-quaestie*, zoo niet eene *kabinets-quaestie*, gemaakt is.«

Zou *de Nederlander* meenen, dat deze [illegible] is door de *intrekking* der wet, [illegible] het amendement van den heer [illegible] trekking *te midden der stemming* [illegible] voorkomen? [illegible] dat hier

Zou *de Nederlander* [illegible] *verwerping?* *intrekking* [illegible] ministriële waar-

En [illegible] tot stand te brengen [illegible] of tegen de overtuiging [illegible] ; of behoort zij te [illegible] wanneer de Wetgevende Magt en [illegible] vorderen, dat eene wet tot stand [illegible] de Minister niet medewerken kan?

[illegible] stelling niet juist, door ons in N°. 250 ontwikkeld? Het is hier eene quaestie geworden, wat zwaarder weegt bij de Ministers van Oorlog en van Justitie: *eene ministriële portefeuille* of *'s lands belang?*.

Het *Tielsche Weekblad*, het orgaan van den Heer VAN DAM VAN ISSELT, beschrijft in de volgende regels de wijs, waarop, naar zijne meening, *de Nederlander* wordt geschreven; en de oogmerken, die er mee bedoeld worden. Het blad komt tevens tot het geven van een »*recept*«, om het kwaad, dat door de anti-revolutionnaire partij gesticht wordt, voor goed te stuiten.

Van alle zijden worden klagten aangeheven, over de steeds klimmende stoutmoedigheid van de »Vrienden.« — De *Nederlander* ziet men, niet zelden, door eerlijke en gemoedelijke menschen wegwerpen, met den uitroep: »dat is nu toch waarlijk al te grof en al te schaamteloos!« Men getroost zich de moeite om de mannen, die dat blad schrijven, bij hunne dwaze en sophistische redeneringen te wederleggen: sommigen beproeven of er kans bestaat hen te overtuigen en hen van hunne dwalingen terug te brengen. — IJdele pogingen! Sommigen van die schrijvers zijn te bekrompen van verstand om gezonde redenering te volgen en te vatten. Met den *formulier-bril* op hun' neus, zijn zij onbekwaam om andere taal te lezen en andere taal te verstaan als de »tale Kanaäns.« — De overigen zijn te sluw om te willen verstaan. — Zij verheugen zich over iederen aanval: daaruit putten zij kracht voor nieuwe redeneringen tegen de waarheid en tegen het regt. — Zij nemen die aanvallen, verminkt en verdraaid over; wederleggen die, alzoo, triomfantelijk, en hunne verblinde volgelingen, die in den regel niet tot het meest beschaafde of tot het slimste deel der natie behooren, staan verbaasd over de bekwaamheid, over de braafheid en over de gemoedelijkheid hunner voorgangers, die hunne heilige zaak zóó weten te verdedigen.

Bewijs nu, in een ander geschrift, of in een ander dagblad artikel, dat »de vrienden« ontrouw hebben gepleegd bij het overnemen of bij het beantwoorden uwer stellingen: zij verminken en verdraaijen op nieuw; zij antwoorden u niet naar de waarheid, en als zij schijnen de waarheid te spreken, dan hebben zij steeds gezorgd voor de inlasschîng van deze of gene uitdrukking, die hun veroorlooft, later, eene geheel tegenovergestelde uitlegging aan hunne woorden te geven. — Zoo draait men steeds in eenen cirkel rond en men komt geene enkele stap verder op het gebied van Christelijke liefde of van vaderlandslievende bedoelingen. — Integendeel, men verschaft hun de middelen om hunnen dwazen onvaderlandslievenden en onchristelijken strijd voort te zetten.

Wij hebben een »recept« beloofd. Wij zullen een recept geven, dat ons voorkomt onfeilbaar te zijn. Niet om »de vrienden te genezen; dat is onmogelijk. De kwaal is zóó verouderd, dat zij zich met de personen heeft vereenzelvigd. Wij willen het middel aan de hand geven, om de kwaal te doen bedaren en om de verdere voortgang van het kwaad te stuiten.

»Alle dag- en weekbladen moeten een verbond sluiten, om gedurende drie maanden, onder geen voorwendsel, eenige notitie te nemen van *den Nederlander*.

»Wordt dat verbond aangegaan en getrouwelijk nageleefd, dan is *de Nederlander* in drie maanden, DOOD, en het middel is aan »de vrienden« benomen om de smetstof voort te planten.

»Bij eigene krachten kan hij niet leven, en als hij zijne kolommen niet kan opvullen met verminkte citatie's en met verdedigingsartikelen tegen de aanvallen van de »revolutionairen en van de onchristenen,« dan is al het talent van den heer GROEN onvoldoende, om het befaamde dagblad voor de tering te behoeden.

Stelt u eens voor, hoe zoet de rust zou zijn, als wij de rustverstoorders tot rust hadden gebragt. De lezers van de verschillende couranten zouden veel gewonnen hebben, indien zij niet meer werden geplaagd met de nuttelooze wederlegging van de vervelende en dwaze redeneringen, over kerk en staat, waarmee de revolutionaire-anti-revolutionairen schermen.

Men volge ons »recept« en wij zullen er, stellig, eenmaal achter kunnen zetten: »*probatum erat.*«

Wij ontkennen niet, dat de schildering wat scherp aangebragt is; juistheid en natuurgetrouwheid zijn er evenwel de verdiensten van. Met het »recept« kunnen we ons nogtans niet vereenigen.

De anti-revolutionnaire partij moet, in ons Vaderland, geen *geweldadigen*, naar een *natuurlijken dood* sterven. De Natie moet worden ingelicht en dagelijks onderrigt, waarheen de partij van *de Nederlander* haar leiden zou; en het karakter en het gezonde verstand van ons volk geven ons den besten waarborg, dat dit hulpmiddel *wèl probaat* is, maar onderdrukking *niet* baten zal.

Het gevoelen van de anti-revolutionnaire partij over de strekking eener wet op het *Armbestuur* is zamengevat in eene aanhaling uit *het Voorloopig Verslag* der Tweede Kamer, ten vorige jare op de toenmalige voordragt uitgebragt. *De Nederlander* acht in No. 1134 die strekking met juistheid in de hoofdtrekken aangeduid:

»Eene overgangswet, daartoe strekkende, om met beleid en »voorzigtigheid de overhelling tot het verkeerde stelsel der wet»telijke liefdadigheid, die nu reeds maar al te zeer bestaat, en »bij het in werking komen der voorgedragene bepalingen op eene »ontrustende wijze zou toenemen, voor goed te keeren, om de »heillooze gemeentelijke subsidiën trapsgewijze te verminderen, »en eindelijk geheel te doen ophouden, om het terugbrengen »van geheel de armenzorg tot de kerkelijke liefdadigheid als »einddoel te stellen en daarop ten slotte zoo weinig uitzonderin»gen toe te laten, als slechts eenigzins mogelijk is.«

De Nederlander ziet wel kans het tegenwoordig wetsonderwerp *in dien geest* te wijzigen:

»De voordragt op het *Armbestuur* kan door wijziging, naar »het eigen stelsel der Regering aannemelijk worden gemaakt.«

»Namelijk indien de hoofdbeginsels der Regering, gelijk men »uit de Memorie van Toelichting schijnt te mogen afleiden zijn: »*vrijheid der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid* en van staats»wege enkel *policiezorg*.«

»Maar dan ook, geen *gedwongen* opgaaf. (art. 10).

»Geen regelmatigheid van *burgerlijke armbedeeling* (art. 25).

»Geen vermeerdering van *subsidiën*, zelfs niet bij een met »redenen omkleed besluit van den Gemeenteraad. (art. 59).«

Dus wel
de diaconiën onder het *bereik* der wet. (art. 2);
de *verpligte* mededeeling der reglementen (art. 7);
de *bestemming* van eene instelling, wier doel is verwaarloosd, door het Staatsgezag te regelen (art. 9);
de *verpligte opgave* van de ondersteunde personen (art. 12);
de voorafgaande *kennisgeving* van het houden der collecten. (art. 13);
de *aanvrage* tot bekoming van *subsidie* (art. 19 en 60).

Men wete, dat de Synodale Commissie der Nederlandsche Hervormde Kerk ook deze laatste bepalingen uit de wet wil geligt hebben.

Het anti-revolutionnair orgaan schijnt er evenwel geen bezwaar in te zien.

Wij vragen, of daarin niet een blijk ligt van *transactie met beginselen*.

Maar ook, zoo men van staatwege slechts (?) *policiezorg* toestaat, heeft men wel nagedacht, wat die policiezorg omvat.

Ja, wering van *bedelarij* en *landlooperij*.

Maar, waaruit ontstaat de bedelarij, zoo niet uit behoefte en onvervulde behoefte?

Zoo de kerkelijke armenverzorger, — en, let wel! *op dat punt* bestaat slechts eene *zedelijke* verantwoordelijkheid, — *willekeurig* de bedeeling weigert, moet dan de *policiezorg* zich geheel onthouden van hetgeen de menschelijkheid gebiedt.? Op die vraag zou ons een bondig antwoord aangenaam zijn.

Buitenland.

FRANKRIJK.

De algemeene aandacht wordt inzonderheid bezig gehouden door de geopende leening van 2?0 millioen. Het welslagen van den maatregel schijnt niet twijfelachtig. Het cijfer der inschrijvingen zal zeer waarschijnlijk het bedrag door de regering aangevraagd, overtreffen. De begrooting voor de dienst van 1855 is aan het wetgevend ligchaam aangeboden. Het overschot der ontvangsten bedraagt ongeveer 6 millioen, maar men begrijpt, dat de berekeningen door de omstandigheden zeer kunnen worden gewijzigd, zelfs voor den aanvang van de dienst, waartoe die begrooting betrekking heeft.

— Bij besluit des keizers is bepaald, dat, behalve de opper-aalmoezenier, die aan het hoofd van de geestelijken bij het leger naar het Oosten zal worden geplaatst, er nog een hulpaalmoezenier aan het hoofdkwartier zal worden toegevoegd, terwijl voorts aan het leger zullen worden verbonden zoovele aalmoezeniers, als de minister van oorlog naar de behoefte en de omstandigheden mogt benoemen.

BELGIE.

Het Hoofdbestuur van de Belgische boekdrukkerijen heeft aan de Kamers der Vertegenwoordigers, bij gelegenheid der behandeling van de letterkundige overeenkomst met Frankrijk gesloten, een nieuw adres aangeboden, waarin zij zich niet meer beklagen, dat de regten der Fransche schrijvers in Belgie zullen worden erkend, maar waarbij zij eenvoudig vragen dat er maatregelen mogen genomen worden, om op den nationalen markt den Belgischen boekhandel en de boekdrukkerijen tegenover die der Franschen te beschermen.

DUITSCHLAND.

Algemeen meldt men, dat de nieuwe 4 pct. leening van 50 millioen, zoowel hier als in de overige groote steden, gunstig opgenomen is, en men vleit zich, dat deze finantiële operatie goed gelukken zal.

In Boheme zullen eerlang staatsgoederen tot aflossing van 10 millioen gulden verkocht worden. Het besluit hiertoe is echter nog niet definitief genomen. Voorts verzekert men, dat, wanneer deze verkoop goed van de hand gaat, later nog meerdere goederen, ook in andere kroonlanden, zullen verkocht worden en wel tot een geheel bedrag van 6 millioen morgen lands.

Volgens de jongste berigten uit Munchen zou het verblijf van den Keizer van Oostenrijk aldaar slechts 8 dagen duren. Onmiddellijk na zijn terugkeer te Weenen zou de Keizer het op de zuidelijke grenzen van den Staat gelegerde observatie-corps gaan inspecteren.

— Volgens eene mededeeling van officiële zijde is het gerucht eener aanstaande mobielverklaring van het 2de Beijersche legercorps ongegrond.

— Het schijnt zich te bevestigen, dat Pruissen eene nieuwe leening wil aangaan.

De hertogin van Orleans heeft besloten, haren oudsten zoon, den graaf van Parijs, in Weimarsche dienst te doen treden. Hij zal zijne militaire loopbaan als gemeen soldaat beginnen. De jeugdige prins is van geen sterk ligchaamsgestel, maar men hoopt, dat dit in de dienst verbeteren zal.

Een brief uit Florence meldt, dat eerstdaags de groothertog van Toskane zich naar Weenen zal begeven.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Zweden wapent zich op indrukwekkende wijze; de uitterusten oorlogschepen zijn de volgende: het linieschip *Karel XII*, met 710 koppen bemand, het linieschip prins *Oscar*, met 666 koppen, het linieschip *Gustaaf de Groote*, met 666 koppen, het fregat *Eugenie*, met .. koppen, voorts de stoomkorvetten *Gefle*, *Thor* en *Thomas*; dus in alles zeven groote schepen, met eene bemanning van 2807 koppen. De *Gefle* en *Thor* worden met ammunitie en levensmiddelen voor den tijd van drie maanden voorzien en moeten den 1sten April kunnen uitloopen. Prins Oscar is naar Carlscrona afgereisd om de vloot te inspecteren. Den 25 Febr. heeft de koning bevel gegeven dat hier liggende afdeeling kanonneer-sloepen zich tegen den 20 Maart tot uitloopen gereed moet houden.

Men spreekt van het zamentrekken van een groot leger noordwaarts van deze hoofdstad, terwijl een tweede bij Carlscrona geposteerd zou worden. Naar het oosten des rijks geschieden aanzienlijke verplaatsingen van troepen; inzonderheid wordt de bezetting van het eiland sterk vermeerderd. 4000 man Noorweegsche troepen worden derwaarts gezonden en de bezetting wordt daardoor op 16,000 man gebragt.

ITALIE.

Uit Rome wordt gemeld, dat de Russische gezant aldaar is beleedigd geworden door het graauw, dat steenen tegen zijn rijtuig wierp. — De moordenaar van den heer Evangelisti, kanselier van de consulta, welke staatsambtenaar ongeveer een jaar geleden op de openbare straat werd vermoord, is gevangen genomen. De misdadiger heeft aan den persoon genoemd, die hem voor zijn euveldaad betaalde. Ook liep het gerucht, dat de ware moordenaar van graaf Rossi zijne misdaad heeft bekend en bijzonderheden aangaande den moord heeft openbaar gemaakt, waarbij verscheidene personen, die in de Romeinsche omwenteling eene rol gespeeld hebben, in opspraak zijn gebragt.

RUSLAND.

Volgens berigten uit St. Petersburg van den 6 dezer is in het Russische regeringsblad een keizerlijk besluit afgekondigd, waarbij de onverwijlde uitgifte van nieuw staatspapier-geld tot een bedrag van zes millioen zilveren roebels gelast wordt.

TURKIJE.

Volgens de laatste telegrafische berigten uit Londen heeft Lord John Russell in het Britsche Parlement verklaard, dat de Regering pogingen zal aanwenden tot verbetering van den toestand der Turksche Christenen, doch tevens den Griekschen opstand in de Turksche gewesten zal trachten tegen te gaan.

— Ten aanzien van het Oostersche vraagstuk is niets verder met zekerheid bekend geworden. De houding der beide groote Duitsche mogendheden maakt steeds het onderwerp van allerlei onderstellingen uit. Ook te Parijs gelooft men niet, dat de zending van vorst Hohenzollern-Sigmaringen tot eene gewigtige uitkomst zal leiden. Even en met nog meerder grond kan men hetzelfde verwachten van die van den generaal van Groeben te Londen. Engeland is toch zeker op dit oogenblik niet gezind, om door te verleenen aan voorstellen of aan ophelderingen, die aan de Fransche Regering onaannemelijk toeschijnen. Men gelooft zelfs, dat men zich in Pruissen geen droombeelden voorspiegelt over den uitslag, die de zending van de bedoelde heeren met opzigt eener vredelievende schikking hebben kan. Ten aanzien van de ophelderingen, welke door hen over de houding van Pruissen kunnen worden gegeven, moet men zich van alle gewaagde beweringen onthouden. Het eenig stellige op dit oogenblik is, dat er geen verschil tusschen Pruissen, Oostenrijk en de andere Duitsche mogendheden bestaat, en dat allen dezelfde gedragslijn zullen volgen omdat hunne belangen volkomen gelijk zijn. Voor het oogenblik moet men zich aan die verklaring houden en afwachten wat daaruit zal voortvloeijen.

— Berigten uit Konstantinopel door de *Presse* medegedeeld melden, dat de Sultan voornemens is een firman uit te vaardigen, waarbij niet alleen de privilegiën en bijzondere regten der Donausche vorstendommen zullen worden bevestigd, maar die hen zou vereenigen onder eene soort van onafhankelijken staat onder het bestuur van denzelfden Vorst van te vormen.

Het voorbeeld door de Westersche mogendheden gegeven, om de stukken, betrekkelijk het Oostersche vraagstuk openbaar te maken, schijnt door de verschillende Regeringen, die in dat vraagstuk betrokken zijn, gevolgd te worden. Dezer dagen geschiedde dit door het *Journal de St. Petersbourg*, gisteren kondigde men de aanstaande verschijning van diplomatieke stukken te Londen aan, heden schrijft men uit Weenen, dat het Regeringsblad binnen kort een deel der diplomatieke briefwisseling, die het Oostenrijksche kabinet het licht zal doen zien, verzekert, dat zich daaronder eene nota bevindt, waarin het Oostenrijksche kabinet verklaart, dat zoo de Russen den Donau mogten overtrekken, de onschendbaarheid van Turkije als ernstig bedreigd moet worden beschouwd.

De laatste berigten van de Vorstendommen bevestigen het dat de Russen van den aanval tegen Kalafat, voor het oogenblik, geheel schijnen te hebben afgezien. Men wil zelfs, dat zij zich hebben teruggetrokken om naar het Oosten van Wallachije te begeven en dat eenige duizende mannen te Krajowa hebben achtergelaten.

In de zitting van het Britsche Hoogerhuis heeft Derby zich beklaagd over de mededeeling aan de natie van staatsstukken, die niet ter kennis van het huis gebragt. In het Lagerhuis zijn er interpellatiën nopens de redevoeringen der ministers in de Reform-club.

Het eenige dat uit de discussie is gebleken was, dat sir Ch. Napier nog geen bevel heeft bekomen

Oost-Zee binnen te loopen, en dat dit niet geschieden zal, voor dat het land officieel van de verklaring des oorlogs zal zijn onderrigt. Het smaldeel dat Zaturdag Portsmouth verlaten heeft, maakt slechts de eerste afdeeling der Engelsche vloot uit, die naar de Oost-Zee bestemd is. De tweede afdeeling zal weldra onder bevel van den admiraal Corry volgen. Sir Ch. Napier zal dan eene scheepsmagt onder zijne bevelen hebben van 44 schepen, bevattende 22,000 man, 2,200 stukken geschut, en 16 stoomp. kr. zonder daarbij te rekenen de Fransche afdeeling die zich aan deze vloot zal aansluiten. Nooit is er in de Oost-Zee eene zoo geduchte magt vereenigd geweest. Ten aanzien van die vloot wordt opgemerkt, dat die afdeeling 8820 zeelieden bevat, die zonder gedwongen werving vereenigd zijn, en zulks op een oogenblik, dat de groote behoefte van de koopvaardij de havens van matrozen had ontbloot. De spoed waarmede die magt is bijeengebragt en de geheele vrijwillige aard der dienst strekken tot genoegzamen waarborg, dat zich geene onoverkomelijke moeijelijkheden zullen opdoen om voor de nieuwe divisie die gereed gemaakt wordt, matrozen te verkrijgen. Men moet niet gelooven dat het vertrek van dat smaldeel de kracht van de Engelsche zeemagt zal uitputten, want men heeft de reserve nog niet aangesproken. Zoo het noodig ware, zou men dadelijk nog 30 vaartuigen van de 1ste klasse kunnen uitrusten en de werven en arsenalen veroorlooven, om binnen korten tijd nog veel meer kracht ten toon te spreiden, dan sedert eenige eeuwen het geval geweest is. Sedert 40 jaren, gedurende welke de vrede werd behouden is die kracht van het land versterkt en tot den hoogsten graad van luister gebragt. Het is daartegen dat onze vijanden zullen te strijden hebben. Het is blijkbaar dat men alle mogelijke uitbreiding en ontwikkeling aan die kracht geven zal. Zoo wij geen krijgsvolk zijn, schrijft men uit Londen, zoo leggen we, wanneer het te pas komt een even krijgshaftigen geest aan den dag als eenig volk van de wereld.

Heerlijk weder, een heldere hemel, een uitmuntende oosten wind, hebben het vertrek van de vloot begunstigd. De dag was dus een gelukkig voorteeken. De admiraal scheen ongeduldig om onder zeil te gaan. Het plaatselijk bestuur van Portsmouth heeft hem des morgens een adres aangeboden, dat, na voorgelezen te zijn, door de groote menigte die aanwezig was, luide werd toegejuicht. Twee redevoeringen zijn tot den dapperen vlootvoogd gerigt geworden, waarop Sir Ch. Napier aldus heeft geantwoord:

« Mijnheer de Maire en Mijne Heeren! Wanneer ik u zal gezegd hebben, dat men mij slechts 24 uren heeft gegeven om zee te kiezen, zult gij niet verwonderd zijn, dat ik mij tot eene zeer korte rede bepaal. Ik bedank u evenwel voor uw welwillend en hartelijk adres. Ik geloof niet dat het de gewoonte is om wanneer iemand zijn land verlaat, soortgelijke adressen aan te bieden, maar ik kan er slechts dit op antwoorden, dat ik mijn best zal doen voor te komen, dat de Engelsche vlag van haren glans zal worden beroofd. Ik weet, dat men veel van de vloot verwacht, maar, Mijne Heeren! men moet de verwachting niet te hoog spannen. Wij gaan geen onbeduidenden vijand te gemoet, maar wel een goed uitgerusten vijand. Ik houde mij overtuigd, dat ieder officier, dat ieder der manschappen van de vloot op roemrijke wijze zijn pligt zal vervullen. Maar andermaals doe ik u opmerken dat gij uwe verwachtingen niet overdrijven moet. De vloot is nieuw, het oorlogsstelsel is nieuw; er is veel oefening toe noodig, om het beste stelsel te kiezen tot het in beweging brengen van eene vloot uit stoomschepen bestaande. Ik herzeg ook: het stelsel is geheel nieuw; maar wij zullen ons best doen en tot mijn laatste uur zal ik mij herinneren de welwillendheid der bevolking van Portsmouth. Het plaatselijk bestuur begaf zich plegtig naar de kaai Victoria om de inscheping van den admiraal bij te wonen. Met moeite kon hij te midden der aanzienlijke menigte het hoofd van de kaai bereiken en zelfs daar werd hij in zijn ongeduld nog door een werkman opgehouden, die met de levendigste geestdrift zijne hand aanvatte en hem uit naam van het volk de gevoelens herhaalde, die door het plaatselijk bestuur reeds waren blootgelegd. De admiraal is dan ook aan boord van den *Duc de Wellington* gekomen, diep geroerd over de uitdrukking van zooveel geestdrift, die moeijelijk was te beschrijven. Gedurende den geheelen ochtend bleef de vloot rustig ten anker. Des middags gebruikte het scheepsvolk zelfs nog zijne soep maar toen ten 1 ure de *Fairy* van Cowes kwam en toen dat vaartuig naderde, werd op eenmaal door al de schepen een ontzagwekkenden groet aan de Koningin gebragt. Het scheepsvolk beklom het touwwerk als eene zwerm bijen, driemaal herhaalde hoerah's weêrgalmden in de lucht, te midden van den zwaren kruitdamp, en toen deze eenigzins verdween, werd door de Mariniers op al de schepen het geweer gepresenteerd terwijl de muzijk het *God save the Queen* aanhief. Toen de *Fairy* aan het hoofd der vloot gekomen was, werd er geseind, dat de Koningin al de bevelhebbers der vloot bij zich wenschte te ontvangen. Dadelijk zag men al de sloepen uitzetten en naar het Koninklijk jagt varen. Sir Ch. Napier en de bevelhebber Seymour, kapitein van de vloot, werden het eerst bij H. M. toegelaten. Duizende toeschouwers hadden zich op stoombooten geplaatst, die allegt uit vermaak in de nabijheid lagen. Het was een prachtig schouwspel. Daarna werden alle zeilen geheschen zelfs die van de stoombooten, en ieder moest zeggen dat de uitvaring van Dedale in pracht verre die van James Watt te boven gaat.

Ten twee ure gaf het admiraalschip het teeken om het anker te ligten. De herinnering aan dat vertrek zal lang in het geheugen blijven van allen, die het bijgewoond hebben. De *Fairy* vergezelde de vloot gedurende eenigen tijd, hield toen op en de koningin, omringd door eenige stoombooten, liet elk der vaartuigen, die de eer van Engeland gaan verdedigen, voorbijvaren. Het scheepsvolk hief op nieuw hoera's van afscheid aan; de noodige eer werd H. M. bewezen, en toen de *Duc de Wellington* het koninklijk jagt naderde, was het overige der vloot reeds uit het gezigt. De koningin waaide met haar zakdoek, om dat magtig vaartuig te begroeten. Lang bleef haar jagt onbewegelijk, als of het koningschap de majesteit van dat verheven tooneel voor haar wilde verlengen. De vloot is ten drie ure des middags in het gezigt van Dover voorbij gevaren. Zij was in twee rijen geschaard en de *Duc de Wellington* bevond zich aan het hoofd. Ook te Ostende is Zondag namiddag de vloot in de verte gezien. Op beide plaatsen kon de talrijke menigte, die zich aan het strand bevond, de schepen onderscheiden.

— Men verzekert, dat den 16 dezer de eerste inscheping der Fransche troepen naar het Oosten zal plaats hebben.

— De schade, welke Turkije door de vernieling der vloot te Sinope geleden heeft, wordt op tien millioen piasters geschat.

— Een telegrafisch berigt van den *New-York Herald* meldt, dat de Fransche en Engelsche ministers een onderhoud met den heer Marcy, secretaris van staat, hebben gehad, ten einde te protesteren tegen de uitrusting van Russische kruizers in de Vereenigde Staten. Zij hebben den Amerikaanschen minister verwittigd, dat die vaartuigen door hunne onderscheidene regeringen als zeeroovers zullen worden behandeld.

CHINA.

Het nieuw Parijsche dagblad *Le Moniteur de la flotte* deelt berigten van China mede, volgens welke, bij het vertrek van den laatsten post, de keizerlijke vloot Shanghei bombardeerde, en reeds een gedeelte der voorsteden in brand had geschoten. De opstandelingen verdedigden zich dapper. Men kon niet voorzien, welke de uitslag van dien aanval zijn zou.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Het ingediende wetsontwerp, houdende veranderingen in het bestraffen van misdrijven door het krijgsvolk te water gepleegd, is zamengesteld uit de volgende artikelen:

Art. 1. De straffen van kielhalen en van de ra vallen worden afgeschaft.

Art. 2. De straf van kielhalen wordt vervangen door kruiwagenstraf.

Het van de ra vallen wordt vervangen: voor dek- en onderofficieren door de straffen vastgesteld in de artt. 39 en 41 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te water; voor mindere schepelingen door laarzen. Voor beide kan de opgelegde straf gepaard gaan met detentie, zooals die is omschreven in art. 46 van hetzelfde wetboek.

Art. 3. De kruiwagenstraf bestaat in het plaatsen des veroordeelden in eene militaire strafgevangenis voor den tijd van 3 tot 15 jaren, ten einde aldaar, volgens de voor veroordeelden der landmagt bestaande verordeningen, aan het verrigten van arbeid te worden onderworpen. Aan de kruiwagenstraf gaat bij dek- en onderofficieren steeds de degradatie van art. 41 lit. *a* des wetboeks, bij mindere schepelingen vervallen-verklaring uit den militairen stand, vooraf.

Art. 4. Het eind touw, dat voortaan tot het laarzen wordt gebezigd, is ongeteerd, drie-strengs, losgeslagen en de dikte van 15 draad of streng niet te boven gaande voor veroordeelden boven de 16 jaren. Voor veroordeelden onder de 16 jaren worden zoogenaamd knutteltjes van niet meer dan 9 einden oud getakelde loglijn, zonder knoopen, gebezigd.

Art. 5. Het getal slagen zal voor de veroordeelden boven de 16 jaren dat van 100 en voor veroordeelden beneden de 16 jaren dat van 60 niet te boven gaan.

Art. 6. De slagen met handdaggen worden toegebragt met een eind witte lijn, niet zwaarder dan 15 draad voor veroordeelden boven de 16 jaren; voor veroordeelden beneden de zestien jaren worden de knutteltjes, in het artikel 4 omschreven, gebruikt. Het getal slagen zal voor eerstgemelden dat van 50, voor laatstgemelden dat van 30 niet te boven gaan.

Art. 7. De disciplinaire straffen voor dek- en onderofficieren in art. 29 van het reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te water, worden vervangen door de navolgende straffen: degradatie voor eenen bepaalden of onbepaalden tijd, met of zonder arrest; arrest, met of zonder waarneming van dienst.

Art. 8. Bij de straffen aldaar voor mindere schepelingen vastgesteld, wordt gevoegd die van vermindering in klasse voor bepaalden of onbepaalden tijd.

Art. 9. Bij de veroordeeling tot- en de uitvoering van detentie, arrest, sluiting in de boeijen, het zetten op water en brood aan boord, houden de regters en bevelhebbers in het oog de plaats en luchtsgesteldheid, en alle omstandigheden, waardoor de gezondheid van den gestrafte [illegible] zoude kunnen worden benadeeld, en mogen zij [illegible] dadige tusschenpozingen in de uitvoering [illegible] gezondheidstoestand van den gevangene [illegible]

Art. 10. Aan het Dep. van Marine wordt [illegible]

toegekend, om mindere schepelingen, die [illegible] zij door herhaalde overtredingen of liederlijkheid, 't zij door minderen aanleg voor de zeedienst ongeschikt zijn, op voordragt van den kommandant van den bodem in welks rolle zij zijn ingeschreven, hier te lande met een briefje van ontslag uit de dienst weg te zenden.

In de *Memorie van Toelichting*, door de Ministers van Justitie en Marine onderteekend, worden o. a. de volgende ophelderingen gelezen:

In de plaats van het *kielhalen* wordt gesteld de *kruiwagenstraf*, in verband met artt. 30 en 31 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande. Gelijk bij het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te water tot dusverre het *kielhalen de poena morti proxima* is, treft men in het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande *kruiwagenstraf* als zoodanig aan. Daar het ondergaan dezer zwaarste straf, na de doodstraf, onbekwaamheid voor de dienst in de toekomst noodzakelijk maakt in het belang der eer van het corps, wordt ook, naar aanleiding van art. 27 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te water, de dek- of onder-officier, vóór het ondergaan der kruiwagenstraf, gedegradeerd, in den zin van art. 41 *a*, van het wetboek, de mindere schepeling *vervallen verklaard* van de militaire dienst. Wordt de kruiwagenstraf uitgesproken door eenen krijgsraad op een schip buitengaats of in de Koloniën des Rijks, zoo zal de veroordeelde met de eerstkomende gelegenheid naar Nederland moeten opgezonden worden, ten einde zijne straf aldaar te ondergaan. Dit punt, als van reglementairen aard, behoefde echter in de wet niet te worden voorzien.

Het *vallen van de ra*, omschreven in art. 30 des wetboeks, is voor de mindere schepelingen als aanhangsel van de in deze wet behoudene straf van het *laarzen*, eenvoudig weggelaten, zoodat voor hen het laarzen, met of zonder bijkomende *detentie*, daarvoor in de plaats treedt, met wijziging van art. 33 in verband met de artt. 30—32 van het wetboek.

Voor *dek- of onder-officieren*, is het meer passend geoordeeld, het *van de ra vallen* te doen vervangen door de straf van het *als schelm aan wal zetten*, na voorafgaande degradatie, overeenkomstig art. 41 *a*, en met of zonder voorafgaande *detentie*, overeenkomstig art. 46 van het wetboek. Eene vergelijking van artt. 4 en 5 des ontwerps met artt. 35 en 36 van het wetboek en van art. 6 des ontwerps met art. 43 van het wetboek, zal genoegzaam zijn om aan te wijzen, hoe, met behoud der onmisbare straffen van laarzen en slaan met handdaggen, echter verzachting in die straffen wordt voorgesteld, met onderscheiding van den leeftijd der schuldigen, vermindering van het getal slagen en matiging der daartoe te bezigen middelen. Ook art. 9 des ontwerps zal wel geene aanbeveling behoeven. Meerdere verzachting dan in gezegde artikelen is heraamd, komt onraadzaam voor. De artt. 7 en 8 der voordragt behelzen enkele wijzigingen en aanvullingen van het Reglement van Krijgstucht voor het Krijgsvolk te water, welke de ondervinding als wenschelijk heeft doen kennen. In het belang van de dienst is het noodig gekeurd, in art. 10 van het ontwerp aan het hoofd van het Departement van Marine dezelfde bevoegdheid toe te kennen, welke aan dat van Oorlog gegeven is in art. 25 van het Reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te lande.

Voor de zeedienst is het echter noodzakelijk voorgekomen, om onder de gronden tot het uitreiken van een *briefje van ontslag*, ook op te nemen gebrek aan aanleg of aan geschiktheid voor de dienst. Dikwerf blijkt het eerst later, of de, veelal in zeer jeugdigen leeftijd aangenomen schepeling aanleg voor het zeemansleven heeft. Wanneer die ontbreekt, is het beter voor 's Lands dienst en voor den betrokken persoon tevens, dat hij in tijds de dienst verlate.

's Gravenhage, 15 Maart.

Z. M. heeft mr. J. Nijhoff, op zijn verzoek, eervol ontslagen als notaris te Arnhem.

Z. M. heeft benoemd tot notaris te Delft, mr. J. Steur van Vrijberghe de Coningh, thans notaris te Maasland.

Z. M. heeft benoemd tot notarissen te Arnhem, C. P. Frowijn, procureur en cand.-notaris, en J. Nijhoff, cand.-notaris, beide wonende aldaar.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der dir. belastingen te Middelburg, de heer N. van der Hucht, ontvanger der dir. belastingen en acc. te Oud-Beijerland c. a.

Z. M. heeft benoemd in de arrondissements-regtbank [illegible] terdam: tot regter mr. J. A. Vaillant, thans [illegible] Schiedam; en tot regter-plaatsvervanger [illegible] advocaat aldaar.

Z. M. heeft benoemd tot [illegible] ments-regtbank te [illegible] bij het kantongeregt [illegible]

[illegible] Merkelbach, op haar [illegible] postmeesteres der paar- [illegible]

[illegible] tot hoofdcommies der posterijen, de [illegible] thans directeur van het postkantoor te Goes.

Z. M. heeft den heer H. Croockewit bij continuatie benoemd tot mede-directeur van de Nederlandsche Bank.

Bij beschikking van 11 dezer is aan de heeren J. A. A. Fransen van de Putte; P. Boer, A. F. Hensen en J. Brouwer, de derde te Rotterdam en de overigen te Goes woonachtig, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene schroefstoomboot dienst van Goes op Rotterdam en tusschenplaatsen, heen en terug, tot vervoer van personen, goederen en vee.

De uitslag van de herstemming, die gister alhier heeft plaats gehad voor de verkiezing van een lid van den gemeenteraad, is geweest, dat van de 1005 uitgebragte geldige stemmen, onze kandidaat, de Heer Mr. D. Polak Daniëls, heeft op zich vereenigd 579 tegen 426 stemmen, die de heer Léon verkreeg.

De heer Mr. D. Polak Daniëls is derhalve met eene groote meerderheid tot lid van den gemeenteraad gekozen: eene gelukkige uitkomst en een bewijs, dat wij niet zonder grond op het gezond verstand en het inzigt van de meerderheid onzer kiezers rekening hebben gemaakt.

---

* De Eerste Kamer der Staten-Generaal is bijeengeroepen tegen Dingsdag, den 4 April aanstaande, ten einde hare werkzaamheden te hervatten.

---

* Naar men verneemt is dezer dagen aan Z. M. door Z. Exc. den Minister van Oorlog aangeboden de voordragt tot bevordering bij het leger, waarvan men spoedig het Koninklijk besluit te gemoet ziet.

---

* Z. M. heeft gisteren ten $5^1/_2$ ure in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den baron d'André, minister van Z. M. den Keizer der Franschen bij het Nederl. Hof.

---

* Naar men verneemt zal door Z. K. H. Prins Hendrik, in het Hôtel *de Oude Doelen*, een groot bal gegeven worden.

---

* Gisteren avond hield de 's Gravenhaagsche afd. der Vereeniging tot bevordering van fabrijk- en handwerknijverheid eene vergadering. Daarin werd overeenkomstig het besluit der vorige vergadering, overgegaan tot de benoeming eener commissie van toezigt over de industrieschool. Bij meerderheid van stemmen werden daartoe aangewezen, de Heeren: Camp, Kaizer, Gevers Deynoot en Nievergeldt, (de overige leden zijn door de inschrijvers gekozen). Daarna werd benoemd eene commissie tot herziening van het huishoudelijk reglement bestaande uit de Heeren: J. M. van 't Haaff (President), M. H. Pimentel (Secretaris), J. B. Maxwills, M. L. Hermans en van Diggelen. Vervolgens werden door den secretaris van het afd.-bestuur eenige mededeelingen gedaan, omtrent de industrie-school, waaruit bleek dat de inschrijving daarvoor reeds gekommen is tot een bedrag van *f* 1465. Verder werden in behandeling genomen de ontwerp-prijsvragen, om uit te schrijven, ingevolge besluit der vorige vergadering, en werden de door het bestuur aangewezene gearresteerd.

---

* Het *Cassino*, dat gisteren avond in het *Hôtel de Oude Doelen* heeft plaats gehad, werd met de tegenwoordigheid van HH. MM. de Koning en Koningin en Z. K. H. Prins Frederik vereerd. De leden van het corps diplomatique, de ministers en vele aanzienlijken woonden dit *Cassino* bij. Het bal duurde tot in den morgen voort, en HH. MM. hebben aan den dans deelgenomen. De zaal was fraai en prachtig versierd.

Gister zijn van regeringswege ten behoeve der Kamers van Koophandel en Fabrieken verzonden opgaven wegens: *a.* den in- en uitvoer en het verbruik der voornaamste vreemde en koloniale voortbrengselen in Groot-Britannie; *b.* den uitvoer van Britsche en Iersche producten; *c.* de schepen in den vreemden handel en voor de kustvaart gebruikt, een en ander gedurende de maand geëindigd met 5 Februarij 1854, vergeleken met de overeenstemmende maand van 1852 en 1853.

Men verneemt, dat de 12 personen, die als onderwijzers naar Nederlandsch-Indie vertrekken, ieder eene buitengewone gratificatie van *f* 50 hebben ontvangen, wegens het lange oponthoud, veroorzaakt door de vroeg ingevallen vorst in het vaderland.

Naar men verneemt zijn Woensdag jl. twee schepen, zijnde een gaffel en een tjalkschip, voor Bruinisse elkander onder het laveren aangezeild, met dat gevolg, dat een dezer schepen onmiddellijk is gezonken; het andere zeer beschadigd doch drijvende op de lading, bestaande uit asch, heeft men nog bij tijds tegen den wal aan den grond kunnen zetten. Men heeft geene menschenlevens te betreuren gehad. (*M. C.*)

Zij, die thans een' plaatsvervanger voor de nationale militie benoodigd hebben, bevinden dat daartoe eene hooge geldsom vereischt wordt.

Dan, zoo als het vaak plaats heeft, dat er wel eens naar een huismiddel omgezien wordt, ten einde zich te redden, zoo zou daar ook thans naar omgezocht zijn. Immers, in zekere landelijke gemeente dezer provincie zouden een tweetal personen hebben uitgedacht, om elk voor een veertigtal guldens een' plaatsvervanger voor hunne dienstpligtige zonen te bekomen, door bij een tweetal andere dienstpligtige personen uit te werken, dat zij zich, na aanvankelijk als een weinig te klein voor de militaire dienst te zijn bevonden, bij hermeting — wat uitrekken zouden, om zoo de vereischte grootte dáár te doen.

Nieuwsgierig is men, om later te vernemen, of die vlieger zal opgaan. In allen gevalle is de vinding van dat huismiddel vrij aardig en der beurs voordeel aanbrengende. Of evenwel zoodanige manoeuvre niet met de eerlijkheid in strijd is, zou gevraagd kunnen worden. (*Gron. Ct.*)

Wij ontleenen, aldus zegt de *Amst. Courant*, het volgende aan een particulier schrijven uit 's Hage ontvangen:

„Het schijnt dat zich de pers, vooral de buitenlandsche, sedert eenigen tijd nog al bezig houdt met de vesting Maastricht. Onlangs heb ik getracht eenige onnaauwkeurigheden dien aangaande te wederleggen, die ik in de *Amst. Courant* van 23 Febr. heb geplaatst gevonden. In verband daarmede, en zoo noodig tot meerdere verduidelijking kan mogelijk het volgende dienen. Dat men in de buitenlandsche dagbladen onjuiste beschouwingen en zoogenaamde redeneringen betrekkelijk Maastricht aantreft is zeer ligt te begrijpen, vooral wanneer men eenigzings nadenkt met welk doel dit geschiedt, of naar de bron zoekt, waaruit deze redeneringen niet zelden worden *ingezonden*; maar meer is het te verwonderen wanneer men ziet dat nederl. dagbladen zulke berigten overnemen, zonder er de minste aanmerking bij te voegen, ja zelfs zonder den minsten schijn van twijfel te uiten. Het is dus geenszins om iets nieuws, iets voor weinigen bekend, veelmin iets dat als heel of half officiëel kan beschouwd worden of iets officieus u mede te deelen, dat ik u het volgende dienaangaande wil herinneren, maar veeleer iets dat iedereen *weet*, ten minste weten *kan*, en zij althans die over de onderwerpelijke zaak schrijven of citaten uit andere bladen leveren, mijns inziens *behoorden* te weten.

„Ik lees dan vooreerst in een nederl. dagblad van 27 Febr. een uit een buitenlandsch dagblad overgenomen berigt uit Luik van 24 Februarij. „„Met bevreemding vernam men hier (Luik) dat de *bondsvesting* Maastricht door de nederl. regering geheel ontbloot wordt van garnizoen. Men verzekert, dat Pruissen met eene bezetting der vesting door bondstroepen zou gedreigd hebben, wanneer zij niet in eenen behoorlijken staat van verdediging werd gehouden.""

„Voorts leest men in de *Aachener Zeitung* een brief aan dat blad geschreven dd. 1 Maart. Die brief behelst een zeer uitvoerig betoog gegrond op de stelling dat: „„wel is waar de vestingwerken niet zullen worden gesloopt (zoo als men vroeger goedvond te schrijven) maar dat toch stellig schijnt, dat het grootste gedeelte van het garnizoen vertrokken zijnde, de vesting alzoo daadwerkelijk ontwapend is."" Op deze premissen volgen allerhande conclusiën over het gevaarlijke van dien toestand en het dreigen om duitsche troepen in genoemde vesting te leggen, enz.

„Kortelijk het volgende, dat nog tot refutatatie na hetgeen ik u bereids dienaangaande schreef, schijnt noodig te zijn:

„Vooreerst dan zij herinnerd, dat Maastricht geene *bondsvesting*, maar eene Nederlandsche vesting is, aan Nederland door de tractaten toegekend, en dus dat zonder wijziging, om niet te zeggen schending dier tractaten, mijns inziens, geene kwestie kan zijn van verandering van naam of verwisseling van het nederl. garnizoen in eene duitsche bezetting. Voorts dat het beweren, dat Maastricht door de nederl. regering geheel ontbloot wordt van garnizoen, of zoo als de *Aachener Zeitung* (bij wijze van verzachtende omstandigheden) schrijft, het garnizoen voor het grootste gedeelte vertrokken zijnde, de vesting daadwerkelijk ontwapend is, hierop nederkomt: Maastricht had 5 bataillons infanterie, en zal er na Mei 1854 4 behouden; het had twee eskadrons kavalerie, waarvan er met Mei een zal vertrekken, genoeg ja meer dan genoeg om in de tegenwoordige dienst te voorzien, kunnende intusschen bij onverhoopte omstandigheden het dienstdoende personeel spoedig genoeg vermeerderd worden. Voorts komt er in de kompagnie artillerie aldaar aanwezig, geene de minste verandering of vermindering. Eindelijk, indien ik wel onderrigt ben, bedraagt het getal vuurmonden in goeden staat en voorzien van het noodige materiëel aldaar nog aanwezig, p. m. *honderd en vijftig*. Zie daar wat er van de *ontmanteling*, *ontwapening* en wat niet al van Maastricht waarheid is. En dit, ik herhaal het, is, of ten minste kan algemeen bekend zijn, en toch schijnt het nog noodig dit nogmaals te herinneren."

De Arr. Regtbank te Amsterdam Eerste Kamer, heeft gisteren uitspraak gedaan in het belangrijke proces van de stad Leijden tegen den Staat, over het Haarlemmermeer: na overweging van de vragen, 1°. is Leijden ontvankelijk, 2°. is zij eigenares, 3o. zoo ja, over de geheele uitgestrektheid en 4o. heeft zij regt op schadevergoeding? heeft de regtbank de eischeres ontvankelijk verklaard in haren eisch, maar is die haar ontzegd met veroordeeling in de kosten.

Op den 10den overleed te Delft de heer J. J. B. Gaal. Zijn dood is een groot verlies voor de wetenschap der Oostersche talen, daar hij reeds enkele proeven heeft geleverd die getuigen, op welk eene hoogte hij het in de Javaansche en Arabische talen had gebragt.

Volgens berigten uit Suriname heeft de gouverneur, bij besluit van 14 Dec. 1853, wegens de duurte der levensmiddelen, de geldelijke verstrekkingen wegens voedingsmiddelen aan de slaven te Paramaribo en omstreken, tijdelijk bepaald op 30 cents, met verstrekkingen in natura opgenoemd bij § a, art. 1 van het reglement op de behandeling der slaven te Paramaribo en hare buitenwijken, 80 cts, met de verstrekkingen opgenoemd in § 6 van dat artikel of anders *f* 1.10. — Voor elken slaaf boven de 14 jaren, voor de slaven boven de 8 tot en met 14 jaren, de helft en voor de jongeren, een derde van dat bedrag. De landbouw heeft in dat jaar zich in gunstiger toestand mogen verheugen, dan in vroegere jaren; er is meer suiker melassie, rum, Coram en Cacao dan in de jaren 1849, 1850, 1851 en 1852 uitgevoerd.

Deventer, 14 Maart Z. M. heeft beslist, dat Ged. Staten van Overijssel te regt de gemeente-begrooting van Deventer over 1854 niet hebben goedgekeurd, hoewel de zaak in quaestie (tractementen der Wethouders) verandering heeft ondergaan na de vaststelling der begrooting. Op de vraag van den Raad, hoe men voortaan in dergelijk geval moest handelen, is niet geantwoord, daar dit van zeer verschillende omstandigheden afhankelijk is.

\# \# **Aalten**, 14 Maart. Met belangstelling wo[rdt het] antwoord van Gedeputeerde Staten van Gelder[land] gemoet gezien door de ingezetenen en leden va[n den] Raad dezer gemeente op het protest, tegen het [besluit] van de verhooging van het tractement van Burgeme[ester,] Secretaris en Wethouders.

De Burgemeester Mr. A. F. Roelvink en de weth[ouder] H. J. Huisstede, leden van den raad, hebben zich [tegen] het besluit verklaard, terwijl de wethouder J. B. van E[...] en de overige leden van den raad zich er tegen h[ebben] verklaard, en *nimmer* hunne goedkeuring er aan [zullen] hechten, op grond, dat deze willekeurige beschikking [voor] de gemeentekas en vermeerderde uitgaaf onnoodig [is,] en de hoofdelijke omslag dezer gemeente met 10 pct. door werd verhoogd.

Daar de gemeenteraad over dit besluit gehoord [niet] worden en er tegen geprotesteerd heeft, gelooft men het antwoord van Gedeputeerde Staten zal zijn, d[at de] verhooging der gezegde tractementen in Aalten [geen] plaats zal hebben.

◁ **Amerongen**, 14 Maart. In de zestiende bouwkundige lezing op gister avond gehouden, (gedu[rende] dezen winter de voorlaatste) sprak Dr. Mulder,

1o. over draineren of drooggleggen van landen, die [...] vloed van water bezitten, door middel van grepp[els,] sloten graven, en daar waar zich kiezel- of oerba[nken] bevinden, door zoogenaamde boorgaten, als ook doo[r] op zekere diepte in den grond aanbrengen van [...] buizen of pijpen, waardoor het overtollige water afgezet en de plantengroei alzoo bevorderd worden.

2°. werd behandeld, het bevloeijen of verschaffen [van] water aan die landen welke daar aan gebrek hebben; daar in te voorzien werd door Spr. aanbevolen het g[...] van sloten, het maken van kanalen of greppels, slu[izen] enz. Vooral werd het rivier-water, een rijkdom [van] verschillende stoffen bezittende, door Spr. genoem[d] zeer geschikt tot vruchtbaarmaking en verbetering [der] landen, waarvoor als bewijs werd bijgebragt onze [...] langs den Rhijn uitstrekkende welige en grasrijke [uiter]waarden, die toch hoofdzakelijk door eene bijna jaarlij[ksche] overstrooming de waarde bezitten, die men ze tha[ns] teregt toekent. Ten slotte drukte de Spr. zijne toeho[orders] vooral op het hart, dat zij die hunne landerijen door draineren, óf door bevloeijen wenschen te verbe[teren,] wel degelijk iedere plaatselijke gelegenheid in aanme[rking] dienen te nemen, omdat daarvan toch het wèl of [mis]slagen hunner pogingen grootendeels kan afhangen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 15 Maart 1854.

Nederland. Pct.		**Rusland.** Pct.	
Ned. W. Schuld. $2^1/_2$	$54^{11}/_{16}$ 5 $^3/_4$	*Hope* 1798/1816 5	$95^1/[...]$
Dito Certificat. . 3	$66^1/_4$ $^1/_2$	Dito 1828/1829 5	
Dito Dito . . 4	82 $^1/_4$ 82	Cert. 1831/1838 5	$82^1/[...]$
O. I. Leening. . 4		Dito Dito $4^1/_2$	$78^1/[...]$
Amort. Syndic. $3^1/_2$	$83^1/_8$ $^1/_4$ $^1/_8$	Dito *Hope* . . . 4	$72^1/[...]$
Hand.-Maats. . $4^1/_2$	$110^1/_4$ 111	Dito *Stieglitz* . 4	$71^1/[...]$
Belgie.		Dito dito 5e Ser. 4	
Certificaten. . . $2^1/_2$		Inschr. Assig. . 6	
D° *Rothschild* . $2^1/_2$	$45^1/_8$	Certific. dito. . 6	
Frankrijk.			
Obligatiën . . . 3		**Polen.**	
Spanje.			
Nieuwe 1	$18^7/_8$ $^{15}/_{16}$	Obligatiën . . . 4	61[...]
Dito Buitenl. . 3		**Oostenrijk.**	
D° Binnenl. ^{3}/m. 3	$33^7/_8$		
Bew. Sp. Com.	$3^7/_8$	Metalliek . . . 5	60[...]
Amort. Schuld.		Dito bet. Amst. 5	76[...]
Portugal.		Dito letter B. . 5	76[...]
Londen nieuwe. 5	$31^{11}/_{16}$ $^{13}/_{16}$	Dito 1847 . . . $2^1/_2$	30[...]
Dito uitgest . . 4		Dito 1851/1852 $2^1/_2$	80[...]

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 92, $\frac{1}{4}$; Philad[...] act. $3\frac{7}{16}$, $\frac{11}{16}$; Mexic. te Lond. 3 pct. $22\frac{15}{16}$, 23; [...] $22\frac{15}{16}$, 23; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. $59\frac{1}{2}$.

Over het geheel was de markt heden zeer flaauw [...] met eenige verkoopen in meest alle genoteerde fondse[n.]

FRANKFORT, Dingsdag 14 Maart. 3 pct. Sp[...] $34\frac{3}{16}$; dito 1 pct $18\frac{1}{16}$.

LONDEN, Dingsdag 14 Maart. Consols op [...] Mexic. N. 3 pct. $24\frac{3}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. ex d. [...] Uitg. $6\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. 79; Spanje 3 pct. [...] 1 pct. $18\frac{1}{4}$; Certificaten $3\frac{7}{8}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. [...] pct. $90\frac{1}{2}$; Denemarken 5 pct. 76.

PARIJS, Dingsdag 14 Maart. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. [...] dito 3 pct. op t. 66.85; Sp. Binn. 3 pct. $34\frac{1}{2}$; [...] $18\frac{1}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $79\frac{3}{4}$; N. Metall. 76.

WEENEN, Dingsdag 14 Maart. Metall. 1852 [...] dito lett. B. 108; Nieuwe Leen. $90\frac{3}{8}$; Lot. v. [...] Bankactien 1208; Zilver $29\frac{1}{2}$; Wissel Londen [...] 154.

MADRID, Zaturdag 11 Maart. Sp. 3 pct. [...] dito nieuwe 1 pct. $18\frac{3}{8}$; Certificaten 3.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te ['s Hage.]